

**Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан
хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 998-ҳадис**

998 – وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا سَافَرَ فَأَقْبَلَ اللَّيْلُ قَالَ: «يَا أَرْضُ؛ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّكَ وَشَرِّ مَا فِيكَ، وَشَرِّ مَا يَدِبُّ عَلَيْكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ أَسَدٍ وَأَسْوَدَ، وَمِنْ الْحَيَّةِ وَالْعَقْرَبِ، وَمِنْ سَاكِنِ الْبَلَدِ، وَمِنْ وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ» رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ [د 2603].

«وَالْأَسْوَدُ» الشَّخْصُ، قَالَ الْخَطَّابِيُّ: «وَسَاكِنُ الْبَلَدِ»: هُمُ الْجُنُودُ الَّذِينَ هُمْ سُكَّانُ الْأَرْضِ، قَالَ: وَالْبَلَدُ مِنَ الْأَرْضِ مَا كَانَ مَأْوَى الْحَيَوَانِ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ بِنَاءٌ وَمَنَازِلُ، قَالَ: وَيَحْتَمِلُ أَنْ يَكُونَ الْمُرَادُ بِ«الْوَالِدِ»: إِبْلِيسَ «وَمَا وَلَدَ»: الشَّيَاطِينُ.

998. Ибн Умар розияллоху анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам сафар қилсалар, кеч кирганда шундай дер эдилар: «Йаа арду, Роббии ва Роббуки Аллоҳ. Аъузу билааҳи мин шаррик, ва шарри маа фиики, ва шарри маа хулиқо фиики, ва шарри маа ядиббу ʼалайки, ва аъузу биллааҳи мин асадин ва асвада, ва минал хайяти вал ақроби, ва мин саакинин балади ва мин ваалидин ва маа валад».

* Маъноси: «Эй замин, сенинг Роббинг ҳам, менинг Роббим ҳам Аллоҳдир. Сенинг ёмонлигиндан, сендаги нарсаларнинг ёмонлигидан, сенда яратилган нарсаларнинг ёмонлигидан ва сенинг устингда юрувчи жамики жониворларнинг ёмонлигидан Аллоҳ номи билан паноҳ сўрайман. Шер ва катта илондан, илон ва чаёндан, бу ерларда яшовчиларнинг каттаю кичигидан Аллоҳ номи билан паноҳ сўрайман».

Абу Довуд ривояти.

Шарҳ: Пайғамбаримиз ер юзига жони бор каби хитоб қилганлар. Қуръонда Нух тўфони воқеасида ҳам, «Эй ер, сувингни ютгин, эй осмон, ўзингни тутгин» (Худ сураси, 44-оят) деб келган.

Хусусан оқшом бўлиб атроф қорайиб бошлаганда бу дуони айтиш, йўлдан адашиш ва шунга ўхшаш қоронғуда инсонниг бошига келиши мумкин бўлган ҳавфлардан паноҳ сўраш учундир.

Манба: hadis.islom.uz

